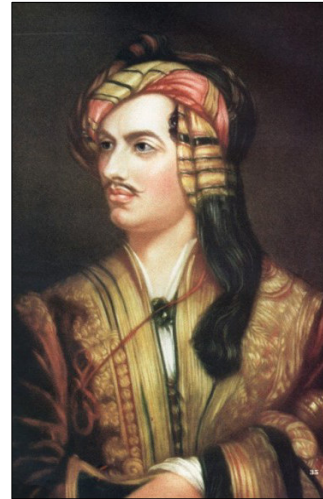

Η Ελληνική Επανάσταση

Φιλελληνισμός - Φιλέλληνες

Κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Επανάστασης, τόσο στην Ευρώπη όσο και στην Αμερική, αναπτύχθηκε ο **φιλελληνισμός**, δηλαδή ένα κίνημα συμπαράστασης στους Έλληνες. Οι περισσότεροι **φιλέλληνες** αγαπούσαν την ελευθερία και είχαν επηρεαστεί από τη Γαλλική Επανάσταση. Στρέφονταν τόσο κατά της οθωμανικής αυτοκρατορίας όσο και εναντίον της Ιερής Συμμαχίας. Θαύμαζαν τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό, ένιωθαν αγανάκτηση από τις βιαιότητες και τις βαναυσότητες των Τούρκων σε βάρος άμαχων Ελλήνων και είχαν συγκινηθεί από τις ελληνικές επιτυχίες στα πεδία των μαχών. Ο φιλελληνισμός προσέφερε ενίσχυση τόσο οικονομική (χρήματα, εφόδια) όσο και ηθική (εκδηλώσεις συμπαράστασης). Υπήρχαν και φιλέλληνες που συμμετείχαν προσωπικά στον Αγώνα. Πολλοί από αυτούς σκοτώθηκαν πολεμώντας για την ελευθερία των Ελλήνων. Ιδιαίτερη αναφορά αξίζει στον **Γάλλο Fabvier (Φαβιέρο)**, που έχασε τη ζωή του στη Σφακτηρία στην Πελοπόννησο και στον **Άγγλο ποιητή, Lord Byron (Λόρδο Βύρωνα)**, που πέθανε στο πολιορκημένο Μεσολόγγι (1824).

Ευρώπη και Ελληνική Επανάσταση

Οι Έλληνες από τα πρώτα χρόνια της Επανάστασης προσπάθησαν να εξασφαλίσουν τη συμπαράσταση των Ευρωπαίων τόσο των ηγετών όσο και των λαών. Όμως, οι διεθνείς συγκυρίες δεν ήταν ευνοϊκές, αφού μόλις είχε ηττηθεί ο Ναπολέων και οι νικητές του (Ρωσία, Αυστρία, Πρωσία) προσπαθούσαν να αποτρέψουν πολέμους και επαναστάσεις στο μέλλον (**εποχή Ιερής Συμμαχίας**). Σε αυτές τις συνθήκες η Ελληνική Επανάσταση ήταν για τους Ευρωπαίους ένα ακόμα πρόβλημα. Έτσι, κατά τα δύο πρώτα χρόνια της Επανάστασης (1821-1822), οι Ευρωπαϊκές δυνάμεις κράτησαν αρνητική στάση απέναντι στην Ελληνική Επανάσταση.

Ωστόσο, από το **1823**, η **Αγγλία** άρχισε να αλλάζει στάση και να γίνεται πιο ευνοϊκή για την ελληνική επανάσταση. Ο νέος Υπουργός Εξωτερικών της Αγγλίας **Τζορτζ Κάνινγκ** εκτίμησε ότι ένα ελεύθερο ελληνικό κράτος θα μπορούσε να είναι χρήσιμος συνεργάτης της Αγγλίας στη νοτιοανατολική Μεσόγειο. Καθώς η Αγγλική πολιτική άλλαζε ευνοϊκά για την ελληνική επανάσταση, σιγά σιγά διαμορφώθηκε στους Έλληνες η εντύπωση ότι η Επανάσταση μπορούσε να στηριχθεί στους Άγγλους. Μάλιστα, κατά τη διάρκεια της Επανάστασης η κυβέρνηση του Αγώνα με τον Κουντουριώτη πήρε από την Αγγλία δύο φορές **δάνεια**, για να ενισχυθούν τα οικονομικά του Αγώνα (1824, 1825). Επίσης, συντάχθηκε ένα έγγραφο από τους Έλληνες, η **«πράξη προστασίας»**, με την οποία ζητούσαν επίσημα από την Αγγλία να αναλάβει την προστασία των Ελλήνων.

Από την άλλη, η **Ρωσία** αν και στην αρχή είχε αποκηρύξει την Ελληνική Επανάσταση, βλέποντας τη στάση και τις πρωτοβουλίες της Αγγλίας και φοβούμενη μήπως χάσει την επιρροή της στους Έλληνες,

άρχισε και αυτή να αλλάζει στάση, κυρίως μετά το 1825. Για την αλλαγή στη στάση της Ρωσίας εργάστηκε πολύ και ο **Ιωάννης Καποδίστριας**, τότε υπουργός Εξωτερικών της Ρωσίας, που προσπάθησε να διαμορφώσει μια πιο ευνοϊκή για τους επαναστατημένους Έλληνες ρωσική πολιτική. Στο ίδιο πλαίσιο και η **Γαλλία**, η οποία θέλει να ανταγωνιστεί την Αγγλία και τη Ρωσία σ' επιρροή πάνω στους Έλληνες και προσδοκά πρόσβαση προς την Ανατολή. Έτσι, οι ευρωπαϊκές χώρες για δικούς τους λόγους και δικά τους συμφέροντα αποφάσισαν να αλλάξουν στάση και να βοηθήσουν την Ελληνική Επανάσταση.

Όσο οι **Μεγάλες Δυνάμεις** (Αγγλία, Γαλλία, Ρωσία) αναμειγνύονταν στα ελληνικά πράγματα, τόσο οι Έλληνες πείθονταν ότι η λύση θα ερχόταν τελικά από εκεί και τόσο μεγάλωνε η εξάρτηση των Ελλήνων από αυτές. Έτσι, δημιουργήθηκαν στην Ελλάδα **πολιτικές ομάδες – κόμματα** που συνδέονταν με τις χώρες αυτές (το **αγγλικό κόμμα**, με επικεφαλής τον **Αλ. Μαυροκορδάτο**/ το **γαλλικό κόμμα**, με ηγέτη τον **Ιωάννη Κωλέττη**/ το **ρωσικό κόμμα**, με αρχηγό τον **Θ.Κολοκοτρώνη**).

Το 1827, οι Μεγάλες Δυνάμεις επιδιώκοντας να λύσουν το Ελληνικό Ζήτημα αποφάσισαν την ειρήνευση και τη δημιουργία ελληνικού κράτους (**Συνθήκη Λονδίνου, 1827**). Ήταν μια απόφαση που έδειχνε ότι οι ευρωπαϊκές δυνάμεις είχαν σκοπό να εξοντώσουν τους Τούρκους και να μείνουν ανενόχλητοι να ικανοποιήσουν τα συμφέροντά τους στον χώρο της Ανατολικής Μεσογείου. Ο σουλτάνος αρνήθηκε να δεχτεί αυτή τη ρύθμιση, κάτι που προκάλεσε την **ένοπλη επέμβαση των Δυνάμεων**. Στη **ναυμαχία του Ναβαρίνου (1827)** οι στόλοι της Αγγλίας, Γαλλίας και Ρωσίας ενωμένοι και ενισχυμένοι και από Έλληνες συνέτριψαν τον τουρκοαιγυπτιακό στόλο.

Τελικά, μετά και από την ήττα των Οθωμανών σε ρωσοτουρκικό πόλεμο, υπογράφηκε στο Λονδίνο από την Αγγλία, τη Γαλλία και τη Ρωσία το **Πρωτόκολλο της Ανεξαρτησίας (1830)**. Πρόκειται για τη επίσημη διεθνή πράξη που αναγνώρισε την **Ελλάδα ως κράτος κυρίαρχο και ανεξάρτητο**. Στο νεοσύστατο ελληνικό κράτος συμφωνήθηκε να ανήκουν:

- η Πελοπόννησος
- η Στερεά Ελλάδα και η Εύβοια
- μέρος των νησιών (Κυκλάδες, Σποράδες, νησιά Αργοσαρωνικού).

